

Tekemistä alakouluille

Ympäristöviikko on vihreitä tekoja ja hauskaa yhdessäoloa! Osallistumalla voit osoittaa ympäristöasioiden tärkeyden ja arvostuksesi luontoa kohtaan.

Seuraavilla sivuilla on alakouluun sopivia toimintavinkkejä Ympäristöviikolle. Tehtävät on jaoteltu neljään ns. polkuun: lähiluonto, roskat, energia ja vesi. Aiheista voi valita omaan kouluun sopivimman tai poimia tehtäviä useista poluista.

Ympäristöneuvonnasta voi lainata koululle mm. välineitä ötököiden tutkimiseen, metsämatikkavälineitä tai Ekopakun. Varaukset ja tiedustelut ymparisto@lahti.fi tai puh. 044 416 2762.

www.ymparistoviikko.fi

Lähiluontopolku

Tekemistä joka arkipäiväksi

Toteuttakaa lähiympäristö-kartoitus

Käykää oppilaiden kanssa retkellä koulun pihassa ja lähiluonnossa. Kyselkää oppilailta mielipiteitä ja ideoita.

Asettakaa jokin konkreettinen tavoite kartoituksen pohjalta

Keke koulussa s. 82
(http://www.4v.fi/files/4677/keke_koulussa_PDF.pdf)

Tehkää juhlapaikalle taideteos irttonaisesta luonnonmateriaalista

Kummit kutsuvat kummioppilaansa juhliin

Etsikää metsästä esim. keppejä ja käpyjä soittimiksi ja järjestäkää konsertti

Matikkaa metsässä

Pari kerää kymmenen kiveä tai käpyä liinalle. Toinen parista laittaa silmät kiinni ja toinen antaa "sokealle" osan kivistä. "Sokea" laskee kivet silmät kiinni ja kertoo, kuinka monta esinettä jäi liinalle.

Etsikää arvaamalla eri mittaisia oksia. Mitatkaa, kuinka lähelle arvaus osui.

Keksikää kertolaskutarinoita käpyjen ja kivien avulla. Esim. 2 kolmen hengen käpylehmäperhettä lähtevät retkelle = $2 \times 3 = 6$

Metsän elämää

Etsikää luonnosta vastakohtia (sileä-karhea, lyhyt-pitkä jne.)

Pohtikaa, millaisia eläimiä lähimetsässä asuu ja miten ne pärjäävät.

Ekopaku-hankkeessa suunniteltu metsäohjelma:
<http://www.ekopaku.fi/opetusohjelmat/metsa/>

Etsikää luonnosta aakkosliinalle kirjaimilla alkavia lajeja joukkueittain (esim. K=koivun lehti). Ketkä keksivät eniten?

Äidinkieltä metsässä

Luontosanakäärme. Tehkää metsän irttomateriaalista rivi siten, että seuraava sana alkaa edellisen viimeisellä kirjaimella, kuten

Sanaluokkasalaatti. Oppilaat jaetaan noin neljään sanaluokkaan ja jokaiselle paitsi yhdelle merkitään paikka piiriin. Yksi oppilas menee piirin keskelle ja huutaa sanan. Kyseisen sanaluokan edustajat vaihtavat paikkaa ja keskellä oleva yrittää "varastaa" yhden paikan.

Kummiluokka-juhlat

Roskapolku

Tekemistä joka arkipäiväksi

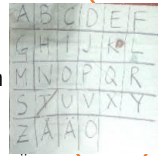

Tehtäviä oppitunneille

Hsy:n jätteen vähentämistehtäviä eri oppiaineisiin:
https://www.hsy.fi/fi/opettajalle/sahkoiset_oppimateriaalit

Laskekaa, kuinka monta käsipaperia luokassa kuluu päivittäin. Miten papereita voisi käyttää kohtuullisemmin?

Etsikää luonnosta aakkosliinalle kirjaimilla alkavia asioita joukkueittain (esim. K=koivun lehti, m=muovi). Ketkä keksivät eniten? Yleensä löytyy myös roskia, joten samalla tulee siivottua.

Toteuttakaa jätekartoitus

Ottakaa lapset mukaan vastailemaan ja tutkimaan roskiksia

Asettakaa jokin konkreettinen tavoite kartoituksen pohjalta

Keke koulussa s. 75
(http://www.4v.fi/files/4677/keke_koulussa_PDF.pdf)

Näyttely

Järjestäkää turhakenäyttely, johon oppilaat tuovat turhia tavaroita. Ovatko näyttelyesineet kaikkien mielestä turhia? Miksi ne ovat turhia?

Kuvatkaa laskemanne käsipaperikulutus ja viestikää asiasta muille luokille säästövinkkeineen

Askarteluideoita:
<http://www.kierratyskeskus.fi/askarteluopas>

Järjestäkää muotinäytös löytötavaroista, että löytäisivät omistajansa eivätkä päätyisi roskiin.

Aineettomat juhlat

Leikkikää kummioppilaiden kanssa leikkejä, joihin ei tarvitse tavaroita

Pohtikaa, mitä ovat aineettomat lahjat. Olisiko metsäretki hyvä lahja? Entä teatteriesitys vs tavara?

Kummit kutsuvat kummioppilaansa juhliin

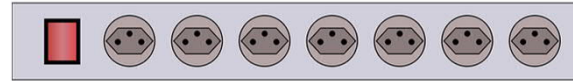
Kädentaitoja

Ommelkaa vanhoista t-paidoista pehmoleluja

Laittakaa luokan roskikset järjestykseen: hankkikaa tarvittavat jätteasiat (ainakin seka, energia ja paperi) ja taittelekaa kuvalliset lajitteluohjeet

Energiapolku

Tekemistä joka arkipäiväksi

Pohtikaa, mistä energia tulee

Mistä ihminen saa energiaa?

Tutkikaa kuvia voimalaitoksista ja keskustelkaa, mistä sähkö tulee? Selvittäkää, millä koulu lämpenee ja lamput palavat.

Miettikää, miksi energiaa pitäisi säästää?

Toteuttakaa energiakartoitus

Oppilaat tekevät energiakartoituksen koulussa. Ovatko turhat valot ja laitteet pois päältä (myös opehuoneessa)

Asettakaa jokin konkreettinen tavoite kartoituksen pohjalta

Keke koulussa s. 71
(http://www.4v.fi/files/4677/keke_koulussa_PDF.pdf)

Esittäkää juhlissa kummioppilaille metsäretkellä tehtyjä näytelmiä metsänasukkaiden talveen valmistautumisesta.

Tarjoilkaa eväitä, joiden valmistamiseen ei tarvitse sähköä

Sähköttömät juhlat

Kutsukaa kummioppilaat juhliin. Jakakaa energiansäästövinkkejä sekä vinkkejä, mistä lapset saavat energiaa

Metsäretki

Keskustelkaa, mistä metsän kasvit ja eläimet saavat energiaa

Miten metsä ja sen asukkaat valmistautuvat talven tuloon. Tehkää aiheesta pieniä näytelmiä.

Lapsilla on usein paljon energiaa. Vapautetaan energiaa metsätempuradalla, jossa sipsutellaan kuin hiiri, loikitaan kuin jänis, kiipeillään, tasapainoillaan jne.

Askarrelkaa tuulimyllyjä

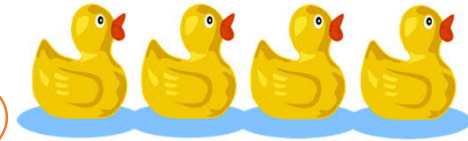
Taiteilua

Tehkää kuvallinen esitys kouluun tulevasta sähköstä ja lämmöstä ja laittakaa teos kouluun muiden oppilaiden näkyville.

Miettikää, miten koulussa ja kotona voi säästää energiaa ja taiteilkaa pieniä muistilappuja

Vesipolku

Tekemistä joka arkipäiväksi

Toteuttakaa vesikartoitus

Miettikää oppilaiden kanssa, missä kaikkialla koulussa kuluu vettä ja kuinka paljon.

Asettakaa jokin konkreettinen tavoite kartoituksen pohjalta

Keke koulussa s. 73

(http://www.4v.fi/files/4677/keke_koulussa_PDF.pdf)

Valmistakaa juhliin vesijäää (vrt. mehujää).
Pohtikaa samalla veden eri olomuotoja.

Järjestäkää juhlaohjelmaksi vesivisa, sanoittaa lauluja uusiksi vesitarinoin ja esittäkää näytelmiä vesielioihin liittyen

Vesi – elämän lähde

Tutustukaa Vesijärven kunnostukseen ja tilaan:
http://www.puhdasvesijarvi.fi/fi/vesijarvi/vesijarven_tilain_historia

Etsikää netistä esim. Lahden kaupungin tai oman kuntanne pohjavesikartta ja keskustelkaa pohjavedestä, sen muodostumisesta, tärkeydestä ja suojelusta

Piirtäkää ja pohtikaa, millaisia eliöitä vedessä asuu ja miten ne selviytyvät

Retki

Tehkää retki veden äärelle. Selvitäkää mistä vesi on tullut kyseiseen järveen/lammikkoon/ojan ja mihin vesi on matkalla

Pohtikaa, miten itse voisitte estää retkipaikan veden pilaantumista.

Ravintoverkkoleikki:
<http://www.ymparisto.fi/download/noname/%7B8310AE95-08E0-4002-9B93-23151BDDAA9C%7D/55042>

Tutustukaa Ekopaku-hankkeen vesiohjelmiin:
<http://www.ekopaku.fi/opetu/sohjelmat/vesi/>

Lainatkaa ympäristöneuvonnasta haaveja ja digimikroskooppeja ja tutkikaa, järven pohjan eliöstöä.

Lainatkaa ympäristöneuvonnasta vesilaboratoriovälineitä ja tutkikaa näkösyvyyttä, happipitoisuutta, pH:ta jne.

Juhlat

Kutsukaa juhluvieraita esim. kummioppilaat tai naapuriluokka ja esitelkää vesitutkimustuloksia

Vesitutkimuksia